

ného ustanovení Šu 92 úst. list. neručí, ale takového předpisu pro případy tohoto druhu není. Aby nebylo nedorozumění, dlužno tu přesně rozeznávat: za **S t á t n í p o z e m k o v ý ú ř a d**, jenž zákaz politického úřadu vyvolal, stát vůbec neručí, protože tu vystupoval **S t á t n í p o z e m k o v ý ú ř a d** jako strana dovolávající se ochrany úřadu, a to může činiti každý soukromník, i když nárok, pro nějž se ochrany domáhá, mu nepřísluší, aniž by se tím vydával nebezpečí náhrady škody, neboť jest věcí úřadu, by nárok žadatelův na žádanou ochranu zkoumal a ji odepřel, pak-li žádost není zákonnou. Může se jednat tedy jen o zodpovědnost státu za politický úřad, které mu však zákon posud, jak řečeno, neuložil. Ostatně to se neuplatňuje. Ad c) Proti prozatimnímu opatření soudem povolenému žalovaný nepodal rekursu, nýbrž podal odpor, jenž však byl usnesením ze dne 14. února 1923 zamítnut, kteréž usnesení nepodáním rekursu vešlo v moc práva. Tu se má věc poněkud jinak než ad b). Finanční prokuratura míní, že by ručení eráru za následky zákazu možno bylo uplatňovati jen v řízení syndikátním. To je pravda potud, pokud by šlo o to, že soud nezákonným způsobem povolil prozatimní opatření a nezákonnost tu mu přičítati bylo k zavinění, ale o to nejde. Jde o to, pokud stát ručí za **S t á t n í p o z e m k o v ý ú ř a d** a zda ten něco učinil, zač by byla strana jím zastoupená, stát, povinna k náhradě škody. A tu ovšem platí předpis Šu 394 ex. ř., jenž stíhá v případech tam vytčených navrhovatele, ale ta věc nenáleží na pořad práva, nýbrž ji řeší soud tam poznačený nikoliv pořadem žaloby, sporu a rozsudku, nýbrž pořadem návrhu, šetření dle Šu 55 odstavec druhý a třetí ex. ř. a usnesení. Je tu tedy případ Šu 477 čís. 6 a 478 prvý odstavec Šu 503 čís. 1 a 513 c. ř. s.

Čís. 5764.

Nedělitelnou jest nemovitost po rozumu Šu 830 obč. zák. i tehdy, není-li fyzické dělení proveditelné bez přestaveb poměrně nákladných. Pro posouzení včasnosti ve smyslu Šu 830 obč. zák. nerozhodují osobní poměry spoluvlastníků a z nich snad vyplývající škoda neb újma, nýbrž objektivní poměry věci samé se týkající a na ni účinkující.

(Rozh. ze dne 16. února 1926, Rv II 825/25.)

Proti žalobě o zrušení spoluvlastnictví k domu namítl žalovaný, že lze dům rozdělit bez velkých nákladů a že není proto důvodů, by byl domek dražbou prodán a výtěžek rozdělen. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Odvolací důvod nesprávného posouzení po stránce právní není opodstatněn. V §§ 841 a 843 obč. zák. má zákon na mysli dělení, které lze hladce bez nákladných přestaveb provést. Pakli však dělení není jinak možným než provedením četných novostaveb, jichž provedení jde do několika tisíc korun, není to již dělením, jež má zákon za přípustné. Nehledíc k tomu nelze při rozhodování sporu bráti zřetel k slibům žalovaného, že dělení na své útraty provede, a není tu záruky, že je žalovaný i s to, by

takovémuto závazku dostál. Na nynější bytovou nouzi rovněž nelze bráti zřetel, protože tento poměr už trvá po léta a pravděpodobně v dohledné době se nenapraví. Třebaže zákon v §u 830 obč. zák. stanoví, že nelze požadovati zrušení společenství v nečas a k neprospěchu ostatních podílníků, mohou tu přijíti v úvahu jen okolnosti přechodné, které v do- zírné době mohou se pozměniti a pominouti, což o bytové nouzi nelze předpokládati.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce posoudil odvolací soud věc správně. Nedělitelnou jest věc po rozumu §u 830 obč. zák. i tehdy, není-li fyzické dělení proveditelné bez přestaveb poměrně nákladných. Se stanoviska stavební techniky bylo by lze téměř každý dům rozdělití provedením účelných přestaveb ve dva menší domy. Ale to samo o sobě nepadá na váhu. V případě, o nějž jde, má dům cenu 23.000 Kč a náklady na přestavby v rozsudku prvé stolice uvedené činily by 3.650 Kč, tudíž více než 15%, což zajisté jest nákladem nepoměrným. Jest ovšem pravda, že dovolatel v prvé stolici prohlásil, že ponese sám náklady na fyzické dělení, ale vůči tomu správně poukazuje odvolací soud k tomu, že není záruky, že žalovaný jest s to, aby takovému závazku dostál. Oba soudové nižších stolic poukazují k tomu, že by i žalobce po rozdělení musil prováděti úpravy ve své polovici na vlastní útraty značným nákladem. Není tedy v tomto případě fyzické dělení domku — i když by se předpokládalo, že by příslušný stavební úřad k zamýšlenému dělení svolil, což vůbec ne- bylo vzato na přetřes, — přípustným, a netřeba se ještě obíratí otázkou, zda by některý z dílců vznikajících při dělení byl způsobilým, aby jeho přídělem mohl býti žalobce prohlášen za uspokojena po rozumu §u 841 obč. zák. Dovolatel vytýká též, že rozdělení spoluvlastnictví by bylo ne- včasné, ježto by on vzhledem k ochraně nájemníků nemohl naléztí ná- hradní byt. Avšak, jak již ve více rozhodnutích vysloveno (čís. 101, 1438, 2960, 4553 sb. n. s.), pro posouzení včasnosti dle §u 830 obč. zák. nerozhodují osobní poměry spoluvlastníků a z nich vyplývající škoda neb újma, nýbrž rozhodují objektivní poměry věci samé se týkající a na ni účinkující. Proto újma hrozící dovolateli ztrátou bytu a otázka, kdy nouze bytová pomine, nepřichází tu v úvahu.

Čís. 5765.

I opovědi zápisů, které nařizuje zákon o společnostech s r. o. ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. dlužno učiniti u rejstříkového soudu buď osobně do protokolu nebo podáním, soudně nebo notářsky ověřeným. Týká-li se opověď změny zápisu do rejstříku hlavního i pobočného zá- vodu, jest sice opověď podati u soudu hlavního závodu, nestačí však, by rejstříkovému soudu pobočného závodu byl rejstříkovým soudem